

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
w Warszawie**

RWA-61-2/14/JZL/MSK

Warszawa, dn. 19 sierpnia 2014 r.

DECYZJA Nr RWA-14/2014

I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w toku którego zostało uprawdopodobnione, iż Gmina Maciejowice stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, polegające na:

- 1) naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez niezamieszczanie w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*, wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.), postanowień dotyczących warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 2) naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez niezamieszczanie w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*, wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,

postanowień dotyczących procedur i warunków kontroli urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

- 3) naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez niezamieszczanie w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*, wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, postanowień dotyczących odpowiedzialności przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego za niedotrzymanie warunków umowy, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 4) stosowaniu w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych o nazwie: *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* postanowienia, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przewiduje, że w razie naruszenia przez odbiorcę usług postanowień umowy dostawca może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 5) stosowaniu w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* postanowienia, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków uprawnia dostawcę usług do rozwiązania umowy przy jednoczesnym braku określenia przesłanek rozwiązania umowy, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 6) stosowaniu w umowach o zaopatrzenie w wodę zawieranych z konsumentami na podstawie wzorca pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* postanowienia, które wbrew dyspozycji art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przewiduje, że dostawca może zamknąć

przyłącze wodociągowe, jeżeli jakość i struktura dostarczanej wody nie spełnia wymogów określonych w polskiej normie, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

- 7) stosowaniu w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego oraz UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* postanowienia, które wbrew dyspozycji art. 15 ust. 2 i 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków zobowiązuje odbiorcę usług do pokrycia kosztów naprawy wodomierza powstałych m.in. w wyniku niezabezpieczenia przed działaniem niskich temperatur, uszkodzenia mechanicznego lub przedostania się do sieci wodociągowej wody lub pary z ujęć własnych, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 8) stosowaniu w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego oraz UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* postanowienia, które wbrew dyspozycji § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127, poz. 886) przewiduje, że odbiorca dokonuje zapłaty za pobraną wodę lub dostarczone ścieki w terminie określonym w fakturze, który nie może być krótszy niż 7 dni od daty jej otrzymania, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

oraz po przyjęciu złożonego przez Gminę Maciejowice w toku postępowania zobowiązania do podjęcia działań mających na celu zapobieżenie naruszeniom poprzez zobowiązanie się Gminy Maciejowice do zawierania umów z konsumentami według nowo opracowanych wzorców umowy pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego oraz UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* oraz zmianę wszystkich pozostających w obrocie prawnym umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków poprzez wysłanie do odbiorców usług propozycji zawarcia nowych umów w oparciu o nowo opracowane wzorce pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego oraz UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nakłada się na Gminę Maciejowice obowiązek wykonania ww. zobowiązania w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji.

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy,

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nakłada się na Gminę Maciejowice obowiązek przekazania w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji informacji o stopniu realizacji zobowiązania nałożonego w punkcie I sentencji niniejszej decyzji poprzez:

- a. przekazanie informacji o liczbie odbiorców usług, którym przedstawiono propozycję zmiany dotychczasowych umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków poprzez zawarcie nowych umów w oparciu o nowo opracowane wzorce umów;
- b. przekazanie dowodów potwierdzających przekazanie odbiorcom usług propozycji zmiany dotychczasowych umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków poprzez zawarcie nowych umów w oparciu o nowo opracowane wzorce umów.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Warszawie (dalej również: Prezes Urzędu lub Prezes UOKiK) przeprowadził postępowanie wyjaśniające (znak: RWA-400-5/12/JZ), mające na celu m.in. wstępne ustalenie, czy w związku ze świadczeniem przez Gminę Maciejowice usług polegających na zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz wykonywaniu inwestycji w zakresie rozbudowy infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie gminy Maciejowice (dalej również: Gmina) nastąpiło naruszenie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331 ze zm., dalej również: uokik), uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W toku tego postępowania Prezes UOKiK wezwał Gminę Maciejowice do przekazania wszystkich wzorców umownych stosowanych w obrocie konsumenckim, na podstawie których Gmina świadczy usługi w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków.

Odpowiadając na wezwanie, pismem z dnia 16 marca 2012 r., Gmina przekazała następujące wzorce umowne: *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*, którymi Gmina posługuje się w obrocie konsumenckim od dnia 27 lutego 2012 r.

Analiza dokumentów i informacji zebranych w toku postępowania wyjaśniającego dała podstawę do przyjęcia, iż mogło nastąpić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wobec czego wszczęcie postępowania w sprawie stosowania przez Gminę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, stało się konieczne i uzasadnione. Tym samym postanowieniem z dnia 20 lutego 2014 r. Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania przez Gminę Maciejowice praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

1. naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez niezamieszczanie w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*, wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.), postanowień dotyczących warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
2. naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez niezamieszczanie w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*, wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, postanowień dotyczących procedur i warunków kontroli urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
3. naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez niezamieszczanie w umowach o zaopatrzenie w wodę

i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*, wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, postanowień dotyczących odpowiedzialności przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego za niedotrzymanie warunków umowy, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

4. stosowaniu w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* postanowienia, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przewiduje, że w razie naruszenia przez odbiorcę usług postanowień umowy dostawca może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
5. stosowaniu w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* postanowienia, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków uprawnia dostawcę usług do rozwiązania umowy przy jednoczesnym braku określenia przesłanek rozwiązania umowy, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
6. stosowaniu w umowach o zaopatrzenie w wodę zawieranych z konsumentami na podstawie wzorca umownego pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* postanowienia, które wbrew dyspozycji art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przewiduje, że dostawca może zamknąć przyłączy wodociągowe, jeżeli jakość i struktura dostarczanej wody nie spełnia wymogów określonych w polskiej normie, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
7. stosowaniu w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ...*

na dostawę wody z wodociągu wiejskiego oraz UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków postanowienia, które wbrew dyspozycji art. 15 ust. 2 i 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków zobowiązuje odbiorcę usług do pokrycia kosztów naprawy wodomierza powstałych m.in. w wyniku niezabezpieczenia przed działaniem niskich temperatur, uszkodzenia mechanicznego lub przedostania się do sieci wodociągowej wody lub pary z ujęć własnych, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

8. stosowaniu w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego oraz UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* postanowienia, które wbrew dyspozycji § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127, poz. 886) przewiduje, że odbiorca dokonuje zapłaty za pobraną wodę lub dostarczone ścieki w terminie określonym w fakturze, który nie może być krótszy niż 7 dni od daty jej otrzymania, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Postanowieniem z dnia 20 lutego 2014 r. zaliczono w poczet dowodów w niniejszym postępowaniu wzorce umowne pt.: *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego oraz UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* przekazane przez Gminę w toku postępowania wyjaśniającego (znak: RWA-400-5/12/JZ).

Odpowiadając na zawiadomienie Prezesa Urzędu o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, Gmina pismem z dnia 10 marca 2014 r. ustosunkowała się do postawionych jej zarzutów, składając zobowiązanie do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia zarzucanym jej naruszeniom. Pismami z dnia 26 marca, 14 kwietnia, 23 czerwca oraz 14 lipca 2014 r. Gmina wskazała zmiany, jakie zamierza wprowadzić do treści kwestionowanych wzorców umów w celu dostosowania ich do obowiązujących przepisów prawa. Gmina zobowiązała się także do wymiany pozostających w obrocie prawnym wadliwych umów zawierających kwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienia. Gmina zaproponowała również termin wykonania ww. zobowiązania, tj. do końca trzeciego kwartału 2014 r. Gmina jednocześnie wskazała,

iż wzorce umowy *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* zawierające kwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienia obowiązywały od dnia 27 lutego 2012 r. do dnia 24 lutego 2014 r. tj. do dnia otrzymania przez Gminę zawiadomienia Prezesa UOKiK o wszczęciu postępowania. Gmina wskazała także, iż w oparciu o ww. wzorce umów obowiązują 274 (słownie: dwieście siedemdziesiąt cztery) umowy zawarte z odbiorcami usług.

Prezes Urzędu w dniu 28 lipca 2014 r. poinformował Gminę o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy w siedzibie Delegatury UOKiK w Warszawie, a także o prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji. Gmina nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia do zapoznania się z materiałem dowodowym.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, co następuje:

Strona niniejszego postępowania, Gmina Maciejowice, jest podstawową jednostką samorządu terytorialnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.). Gmina posiada osobowość prawną i działa przez swoje organy. Gmina Maciejowice jest gminą wiejską. Gmina ma status przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r., Nr 123, poz. 858 ze zm., dalej również: u.z.z.w.). Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Zadania własne gminy obejmują m.in. sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz, utrzymania wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Swoje zadania własne w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, dotyczące wodociągów i zaopatrzenia w wodę zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym, Gmina Maciejowice realizuje samodzielnie.

Prezes Urzędu ustalił, że w okresie od 27 lutego 2012 r. do 24 lutego 2014 r. Gmina zawierała z odbiorcami usług umowy o zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na podstawie wzorców umów pt.: *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*.

- Analiza treści przekazanych przez Gminę wzorców umownych wykazała, że wzorce te:
- nie zawierają postanowień dotyczących warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych i przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług;
 - nie zawierają postanowień dotyczących procedur i warunków kontroli urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych;
 - nie zawierają postanowień dotyczących odpowiedzialności przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego za niedotrzymanie warunków umowy;
 - zawierają postanowienie, zgodnie z którym *„w razie naruszenia przez „Dostawcę” lub „Odbiorcę” postanowień niniejszej umowy strona może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia”* – postanowienie to zawarte jest w § 8 ust. 1 wzorca pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz w § 6 ust. 3 wzorca pt. *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*;
 - zawierają postanowienie, zgodnie z którym *„umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron z zachowaniem 3 miesięcznego okresu wypowiedzenia”* – postanowienie to zawarte jest w § 6 ust. 2 pkt 1 wzorców pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*;
 - § 4 ust. 1 pkt 3 wzorca umowy pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* zawiera postanowienie, zgodnie z którym *„Dostawca” może zamknąć przyłącze wodociągowe, jeżeli jakość i struktura dostarczanej wody nie spełnia wymogów określonych w polskiej normie”*;
 - zawierają postanowienie, zgodnie z którym *„do obowiązków „Odbiorcy” należy pokrycie kosztów naprawy wodomierza (...) powstałych m.in. w wyniku: nie zabezpieczenia przed działaniem niskich temperatur, uszkodzenia mechanicznego lub przedostania się do sieci wodociągowej wody lub pary z ujęć własnych”* – postanowienie to zawarte jest w § 2 ust. 2 pkt 3 wzorca pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego*;
 - zawierają postanowienie, które reguluje sposób i termin wzajemnych rozliczeń, zgodnie z którym *„Odbiorca” dokonuje zapłaty: przelewem, bezpośrednio u inkasenta lub w kasie UG za pobraną wodę/dostarczone ścieki w terminie określonym w fakturze, który nie może być krótszy niż 7 dni od daty jej otrzymania”* –

postanowienie to zawarte jest w § 5 ust. 6 wzorca pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz w § 5 ust. 5 wzorca pt. *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*.

Z informacji uzyskanych przez Prezesa UOKiK w toku postępowania wynika, że na podstawie ww. wzorców umów Gmina zawarła 274 (słownie: dwieście siedemdziesiąt cztery) umowy z odbiorcami usług.

W toku postępowania Gmina przekazała nowo opracowane wzory umów pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*, których analiza pozwoliła na następujące ustalenia:

- Gmina wprowadziła postanowienia określające warunki usuwania awarii przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych;
- Gmina wprowadziła postanowienia dotyczące procedur i warunków kontroli urządzeń wodociągowych;
- w § 3 pkt 3 *UMOWY Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* Gmina wprowadziła postanowienie o treści: *„Dostawca ponosi względem „Odbiorcy” odpowiedzialność za niezapewnienie stałego i ciągłego doprowadzania wody z wodociągu a w szczególności za: 1) nieuzasadnione odcięcie lub zamknięcie przyłącza wodociągowego „Odbiorcy” 2) przerwę w doprowadzaniu wody spowodowaną zawinionym działaniem „Dostawcy” z wyjątkiem awarii sieci kanalizacyjnej powstałej z przyczyn niezależnych i niezawinionych przez „Dostawcę”, o których mowa w ust. 2”*;
- w § 3 pkt 3 *UMOWY Nr ... na odprowadzanie ścieków* Gmina wprowadziła postanowienie o treści: *„Dostawca ponosi względem „Odbiorcy” odpowiedzialność za niezapewnienie stałego i ciągłego odbioru ścieków a w szczególności za: 1) nieuzasadnione odcięcie lub zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego „Odbiorcy usługi”, 2) przerwę w odbiorze ścieków spowodowaną zawinionym działaniem „Dostawcy” z wyjątkiem awarii sieci kanalizacyjnej powstałej z przyczyn niezależnych i niezawinionych przez „Dostawcę usługi”*”;
- w nowo opracowanych wzorach *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* Gmina wyeliminowała

postanowienia o możliwości rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia;

- w nowo opracowanych wzorach umów *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* Gmina wprowadziła w § 6 ust. 2 postanowienie określające konkretne przypadki, w których Gmina może rozwiązać umowę za wypowiedzeniem;
- w nowo opracowanym wzorcu umowy *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* Gmina wyeliminowała postanowienie rozszerzające zakres ustawowo określonych przypadków wstrzymania dostaw wody;
- w nowo opracowanym wzorcu umowy *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* Gmina usunęła postanowienie dotyczące obciążenia odbiorcy usług kosztami wymiany wodomierza głównego;
- § 5 ust. 6 *UMOWY Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz § 5 ust. 5 *UMOWY Nr ... na odprowadzanie ścieków* otrzymały brzmienie: „*„Odbiorca” dokonuje zapłaty: przelewem, bezpośrednio u inkasenta lub w kasie Urzędu Gminy za pobraną wodę/dostarczone ścieki w terminie określonym w fakturze, który nie może być krótszy niż 14 dni od daty jej otrzymania”*”.

Gmina zobowiązała się także zmienić pozostające w obrocie prawnym wadliwe umowy w oparciu o nowo opracowane wzorce *UMOWY Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWY Nr ... na odprowadzanie ścieków*. Gmina wskazała także możliwy termin wykonania złożonego przez nią zobowiązania w zakresie procesu wymiany umów do końca trzeciego kwartału b.r., tj. do dnia 30 września 2014 r.

Mając powyższe na uwadze, Prezes UOKiK zważył, co następuje.

Przepis art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż *jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania – że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań*. Zgodnie zaś z art. 28 ust. 3 ustawy

o ochronie konkurencji i konsumentów w *decyzji, o której mowa w art. 28 ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.*

W związku z powyższym, zastosowanie w przedmiotowej sprawie art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wymaga:

- I. uprawdopodobnienia stosowania przez Gminę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów;
- II. złożenia przez Gminę zobowiązania do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia zarzucanym jej naruszeniom oraz przyjęcie ww. zobowiązania przez Prezesa UOKiK;
- III. nałożenia na Gminę obowiązku złożenia w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązania.

Ad I. Uprawdopodobnienie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Interes publiczny

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie zbadanie przez Prezesa UOKiK, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło, pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Zdaniem Prezesa UOKiK, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą odbiorcami usług świadczonych przez Gminę. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa UOKiK działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Uprawdopodobnienie naruszenia art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Zgodnie z treścią art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów *zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, przez które stosownie do definicji zawartej w ust. 2 tego przepisu rozumie się godzące w zbiorowe interesy konsumentów bezprawne działania przedsiębiorcy.* Zbiorowe interesy konsumentów

podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami, polegającymi na sprzecznych z prawem działaniach przedsiębiorców. Same przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Działania te mogą okazać się bezprawne w razie ustalenia, że doszło do naruszenia przepisów innych ustaw, ale także zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów. Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa. (por. J. Szwaja (red.): *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, Komentarz*, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s. 117-118). Prezes Urzędu, oceniając zachowanie Przedsiębiorcy pod kątem ewentualnego naruszenia przepisów zakazujących stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, musi stosować inne akty prawa powszechnie obowiązującego i na ich podstawie stwierdzić, czy działanie przedsiębiorcy było bezprawne. Zgodnie z art. 87 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego. Prezes Urzędu, oceniając zachowanie przedsiębiorcy pod kątem ewentualnego naruszenia przepisów zakazujących stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, musi stosować inne akty prawa powszechnie obowiązującego i na ich podstawie stwierdzić, czy działanie przedsiębiorcy było bezprawne.

Jak wyżej wspomniano, art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów definiuje praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jako godzące w nie bezprawne zachowanie przedsiębiorcy, natomiast w ust. 2 tegoż przepisu znajduje się przykładowe wyliczenie zachowań przedsiębiorców uważanych za naruszające zbiorowe interesów konsumentów. W otwartym katalogu zakazanych praktyk ustawodawca umieścił stosowanie postanowień wzorów umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, naruszenie przez przedsiębiorcę obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji. Aby określone zachowanie mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek, mianowicie zaistnieć musi – po pierwsze – bezprawne działanie

przedsiębiorcy, które – po drugie – narusza zbiorowe interesy konsumentów. Zbiorowy interes dotyczy nieokreślonego ogółu, a naruszenie zbiorowych interesów konsumentów może mieć miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku. Należy stwierdzić, iż przesłankami zastosowania normy wyinterpretowanej z artykułu 24 powołanej ustawy jest wykazanie: bezprawności działań przedsiębiorcy, godzenia tych działań w interes konsumenta oraz naruszania zbiorowego interesu konsumentów. Bezprawność to sprzeczność zachowania z przepisami prawa zawartymi w różnych jego gałęziach oraz z zasadami współżycia społecznego. Chodzi więc o sprzeczność z szeroko rozumianym porządkiem prawnym jako całością. Istotnym jest również fakt, iż bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, niezależnym od wystąpienia szkody czy od zamiaru podmiotu dopuszczającego się działań bezprawnych.

W tym miejscu wskazać należy, że podstawą świadczenia usług w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków jest umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. W przypadku umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków minimalna treść stosunku umownego uregulowana została bezwzględnie wiążąco w przywołanej już ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Ustawa ta w rozdziale 2 określa zasady zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Stosownie do art. 6 ust. 1 u.z.z.w. dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków odbywa się na podstawie pisemnej umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków zawartej pomiędzy przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą usług. Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1-6 u.z.z.w. umowa taka powinna zawierać w szczególności postanowienia dotyczące:

- 1) ilości i jakości świadczonych usług wodociągowych lub kanalizacyjnych,
- 2) sposobu i terminów wzajemnych rozliczeń,
- 3) praw i obowiązków stron umowy,
- 3a) warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług,
- 4) procedur i warunków kontroli urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych,
- 5) ustaleń zawartych w zezwoleniu na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków,

- 6) okresu obowiązywania umowy oraz odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w tym warunków wypowiedzenia.

Ustawodawca wprowadził również zamknięty katalog przypadków, w których przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącze kanalizacyjne. Zgodnie bowiem z art. 8 ust. 1 u.z.z.w. ww. uprawnienie przysługuje przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu, jeżeli:

- 1) przyłącze wodociągowe lub przyłącze kanalizacyjne wykonano niezgodnie z przepisami prawa;
- 2) odbiorca usług nie uiścił należności za pełne dwa okresy obrotowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej zapłaty;
- 3) jakość wprowadzanych ścieków nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa lub stwierdzono celowe uszkodzenie albo pominięcie urządzenia pomiarowego;
- 4) został stwierdzony nielegalny pobór wody lub nielegalne odprowadzanie ścieków, to jest bez zawarcia umowy, jak również przy celowo uszkodzonych albo pominiętych wodomierzach lub urządzeniach pomiarowych.

Ustawodawca określił ponadto obowiązki stron umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w zakresie budowy przyłączy oraz urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Zgodnie bowiem z art. 15 ust. 1 i 2 u.z.z.w. przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane zapewnić budowę urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, natomiast osoba ubiegająca się o przyłączenie do sieci zapewnia na własny koszt jedynie realizację budowy studni wodomierzowej oraz pomieszczenia do lokalizacji wodomierza głównego. Wskazać również należy, że świetle art. 15 ust. 3 u.z.z.w. koszty nabycia, zainstalowania i utrzymania wodomierza głównego ponosi przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

Ponadto, warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków uregulowane zostały w rozporządzeniu Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. *w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków* (Dz. U. Nr 127, poz. 886, dalej: Rozporządzenie taryfowe). Rozporządzenie taryfowe zawiera m.in. szczególną regulację dotyczącą sposobu i terminów wzajemnych rozliczeń pomiędzy przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą usług. Zgodnie bowiem z § 17 ust. 1 Rozporządzenia taryfowego „Odbiorca usług dokonuje zapłaty za dostarczoną wodę

lub odprowadzone ścieki w terminie określonym w fakturze, który nie może być krótszy niż 14 dni od daty jej wysłania lub dostarczenia w inny sposób.”

Mając na uwadze powyższe, dla uznania określonego zachowania za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest łączne spełnienie następujących przesłanek:

- a) kwestionowane działanie jest działaniem przedsiębiorcy;
- b) działanie to jest bezprawne;
- c) działanie to godzi w zbiorowy interes konsumentów.

Na tym tle, w przedmiotowej sprawie Prezes UOKiK zważył, co następuje:

a) Status przedsiębiorcy

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera legalną definicję przedsiębiorcy. Zgodnie z jej art. 4 pkt 1 lit. a, pod pojęciem tym należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. 2013 r., poz. 672 ze zm.), a także: (a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (...).

Na podstawie art. 2 ust. 2 i art. 11a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, gmina posiada osobowość prawną i działa przez swoje organy, a do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, zadania własne obejmują m.in. sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk. Również ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków w art. 3 ust. 1 stanowi, że zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy. Działalność tę Gmina Maciejowice prowadzi samodzielnie i jako osoba prawna posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, gdyż organizuje i świadczy usługi o charakterze użyteczności publicznej. W myśl art. 9 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym zadania własne gminy określone w art. 7 ust. 1, służące zaspokajaniu zbiorowych

potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych, stanowią zadania użyteczności publicznej.

Wobec powyższego Gmina jest przedsiębiorcą w świetle art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Gmina może być zatem stroną postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

b) Uprawdopodobnienie bezprawności działania

Pkt I.1 sentencji decyzji: naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 2 uokik w zw. z art. 6 ust. 3 pkt 3a u.z.z.w.

Analiza postanowień wzorców umownych stosowanych przez Gminę doprowadziła do postawienia Gminie zarzutu bezprawnego naruszania zbiorowych interesów konsumentów polegającego na naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez niezamieszczanie w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*, wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 3a u.z.z.w., postanowień dotyczących warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług.

W myśl art. 6 ust. 3 pkt 3a u.z.z.w. umowa powinna określać warunki usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług. Z analizy postanowień umownych stosowanych przez Gminę wynika, iż taka regulacja nie znalazła się ani w *UMOWIE Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego*, ani w *UMOWIE Nr ... na odprowadzanie ścieków*, co może stać w sprzeczności z nakazami ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków i jednocześnie naruszać uzasadniony interes konsumentów w znajomości ciążących na nich zobowiązań w celu należytego ich wykonania.

W związku z powyższym należy uznać, iż zostało uprawdopodobnione niedopełnienie przez Gminę obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 6 ust. 3 pkt 3a u.z.z.w. poprzez nieokreślenie w umowach zawieranych na podstawie wzorcach umów *UMOWIE Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego*, ani w *UMOWIE Nr ... na odprowadzanie ścieków* warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług.

Pkt I.2 sentencji decyzji: naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 2 uokik w zw. z art. 6 ust. 3 pkt 4

u.z.z.w.

Przedmiotem drugiego postawionego Gminie zarzutu jest naruszenie zbiorowych interesów konsumentów polegające na naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nieuregulowanie w umowach o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* postanowień dotyczących procedur i warunków przeprowadzania przez dostawcę usług kontroli urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

Art. 6 ust. 3 pkt 4 u.z.z.w. obliguje przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne do uwzględnienia w umowach z usługobiorcami postanowień określających procedurę i warunki kontroli urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Tymczasem Gmina w żaden sposób nie reguluje w *UMOWIE Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* ani w *UMOWIE Nr ... na odprowadzanie ścieków*, których postanowienia są przedmiotem niniejszego postępowania, sposobu i warunków przeprowadzania kontroli urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych. Z uwagi na fakt, iż na przedsiębiorstwie wodociągowo-kanalizacyjnym spoczywa nałożony ustawowo obowiązek informacyjny w zakresie procedur i warunków przeprowadzania kontroli urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, brak stosownych postanowień w tej kwestii, w ocenie Prezesa Urzędu, może naruszać obowiązek udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji. Tym samym uznać należy za uprawdopodobnione, że powyższe zachowanie Gminy jest działaniem bezprawnym.

Pkt I.3 sentencji decyzji: naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 2 uokik w zw. z art. 6 ust. 3 pkt 6

u.z.z.w.

Przedmiotem kolejnego postawionego Gminie zarzutu jest naruszenie zbiorowych interesów konsumentów polegające na naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nieuregulowanie w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* – wbrew nakazowi sformułowanemu w art. 6 ust. 3 pkt 6 u.z.z.w. – odpowiedzialności przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego za niedotrzymanie warunków umowy.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 6 u.z.z.w. umowa powinna zawierać postanowienia dotyczące okresu jej obowiązywania oraz odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w tym warunków wypowiedzenia. O ile wśród postanowień wzorców umownych znajdują się regulacje dotyczące okresu obowiązywania umowy, tak pominięte zostały całkowicie kwestie ewentualnej odpowiedzialności Gminy w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania przez nią zobowiązań umownych.

W świetle ustawowego nakazu uregulowania w umowie odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, powyższe okoliczności wskazują na możliwość naruszenia przez Gminę art. 6 ust. 3 pkt 6 u.z.z.w., co może stanowić, w ocenie Prezesa Urzędu, naruszenie obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej prawdziwej i pełnej informacji. Tym samym uznać należy za uprawdopodobnione, że powyższe zachowanie Gminy jest działaniem bezprawnym.

Pkt I.4 sentencji decyzji: naruszenie art. 6 ust. 3 pkt 6 u.z.z.w.

Czwarty postawiony Gminie zarzut wynika z podejrzenia naruszania przez nią zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorca umowy pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego oraz UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* postanowienia, które może być sprzeczne z art. 6 ust. 3 pkt 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z uwagi na fakt, że uprawnia dostawcę usług do rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 6 u.z.z.w. umowa powinna zawierać postanowienia dotyczące okresu jej obowiązywania oraz odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w tym warunków wypowiedzenia.

Mając na względzie cytowany powyżej przepis ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, należy zauważyć, że poza regulacjami dotyczącymi odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy (zob. pkt I.3 sentencji decyzji), umowa powinna określać również warunki wypowiedzenia. Z uwagi na charakter rozpatrywanych usług, które należą do usług użyteczności publicznej, jak również cel ustawy, którym jest m.in. ochrona interesu odbiorców ww. usług, uznać należy, że zgodnie z wolą racjonalnego ustawodawcy przepis art. 6 ust. 3 pkt 6 *in fine* u.z.z.w. ogranicza prawo przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego jako mocniejszej strony stosunku prawnego do wypowiedzenia umowy w każdym czasie, nakazując określenie

w umowie warunków jej wypowiedzenia. Warunkami wypowiedzenia są natomiast tryb i przesłanki wypowiedzenia. W świetle tej argumentacji umowa powinna określać przypadki, w których może dojść do jej wypowiedzenia, a także okres jej wypowiedzenia rozumiany jako czas, który musi upłynąć od złożenia oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy do jej rozwiązania. Tylko bowiem wcześniejsze określenie w umowie przypadków skutkujących jej wypowiedzeniem przez dostawcę usług oraz trybu wypowiedzenia może zapewnić konsumentom minimum bezpieczeństwa w zakresie świadczenia omawianych usług użyteczności publicznej.

Tymczasem zgodnie z postanowieniem zawartym w § 8 ust. 1 wzorca pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz w § 6 ust. 3 wzorca pt. *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków „w razie naruszenia przez „Dostawcę” lub „Odbiorcę” postanowień niniejszej umowy strona może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia”*. Jak wynika z powołanego wyżej postanowienia, Gmina przyznaje sobie uprawnienie do rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia w przypadku naruszenia przez odbiorcę usług postanowień umowy.

Zdaniem Prezesa Urzędu określanie w umowach zawieranych z konsumentami trybu rozwiązania umowy bez wypowiedzenia przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może być sprzeczne z art. 6 ust. 3 pkt 6 u.z.z.w., bowiem nie wskazuje okresu wypowiedzenia i tym samym pozwala Gminie rozwiązać umowę w sposób nagły. Omawiane postanowienie nie zapewnia konsumentowi pewności co do ciągłości świadczonych na jego rzecz usług wodociągowo-kanalizacyjnych.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Prezesa Urzędu, postanowienie uprawniające dostawcę usług do rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia może być sprzeczne z art. 6 ust. 3 pkt 6 **u.z.z.w.**, co przesądzałoby o bezprawności działania Gminy. Tym samym uznać należy za uprawdopodobnione, że powyższe zachowanie Gminy jest działaniem bezprawnym.

Pkt I.5 sentencji decyzji: naruszenie art. 6 ust. 3 pkt 6 u.z.z.w.

Piąty postawiony Gminie zarzut wynika z podejrzenia naruszania przez nią zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie w umowach o zaopatrzenie w wodę i umowach o odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie wzorców umownych pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* postanowienia, które może być sprzeczne z art. 6 ust. 3 pkt 6

u.z.z.w. z uwagi na fakt, że uprawnia dostawcę usług do rozwiązania umowy przy jednoczesnym braku określenia przesłanek rozwiązania tej umowy.

W odniesieniu do art. 6 ust. 3 pkt 6 u.z.z.w., którego naruszenie zarzuca się Gminie w pkt 5 sentencji decyzji, aktualne pozostają argumenty podniesione w uzasadnieniu do zarzutu z pkt 4 sentencji decyzji. W świetle przedstawionej wcześniej argumentacji umowa powinna określać bowiem przypadki, w których może dojść do jej wypowiedzenia, a także okres jej wypowiedzenia rozumiany jako czas, który musi upłynąć od złożenia oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy do jej rozwiązania.

Analiza postanowienia zawartego w § 6 ust. 2 pkt 1 wzorców pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* wykazała natomiast, że nie określa ono przypadków, w jakich może dojść do rozwiązania umowy przez Gminę jako dostawcę usług. Omawiane postanowienie czyni zadość przepisom art. 6 ust. 3 pkt 6 u.z.z.w. wyłącznie poprzez wskazanie okresu wypowiedzenia. Tymczasem nie zostały w nim wskazane przypadki, w jakich Gmina może skorzystać z przyznanego sobie uprawnienia do rozwiązania umowy. Takie postanowienie, w ocenie Prezesa Urzędu, nie zapewnia konsumentowi pewności co do ciągłości świadczonych na jego rzecz usług wodociągowo-kanalizacyjnych, bowiem daje przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu możliwość rozwiązania umowy z dowolnej przyczyny. To zaś może naruszać przepis art. 6 ust. 3 pkt 6 *in fine* u.z.z.w., który ogranicza prawo przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego jako mocniejszej strony stosunku prawnego do wypowiedzenia umowy w każdym czasie, nakazując dostawcy usług określenie w umowie warunków wypowiedzenia tej umowy.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Prezesa Urzędu, stosowanie postanowienia uprawniającego dostawcę usług do rozwiązania umowy przy jednoczesnym braku określenia przesłanek rozwiązania tej umowy może być sprzeczne z art. 6 ust. 3 pkt 6 u.z.z.w., co przesądzałoby o bezprawności działania Gminy. Tym samym uznać należy za uprawdopodobnione, że powyższe zachowanie Gminy jest działaniem bezprawnym.

Pkt I.6 sentencji decyzji: naruszenie art. 8 ust. 1 u.z.z.w.

Przedmiotem kolejnego postawionego Gminie zarzutu jest podejrzenie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów polegającego na stosowaniu w umowach o zaopatrzenie w wodę zawieranych z konsumentami na podstawie wzorca umownego pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* postanowienia, które przewiduje, że dostawca może

zamknąć przyłącze wodociągowe, jeżeli jakość i struktura dostarczanej wody nie spełnia wymogów określonych w polskiej normie.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 u.z.z.w. przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącze kanalizacyjne, jeżeli:

1) przyłącze wodociągowe lub przyłącze kanalizacyjne wykonano niezgodnie z przepisami prawa;

2) odbiorca usług nie uiścił należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej zapłaty;

3) jakość wprowadzanych ścieków nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa lub stwierdzono celowe uszkodzenie albo pominięcie urządzenia pomiarowego;

4) został stwierdzony nielegalny pobór wody lub nielegalne odprowadzanie ścieków, to jest bez zawarcia umowy, jak również przy celowo uszkodzonych albo pominiętych wodomierzach lub urządzeniach pomiarowych.

Formułując powyższy przepis, ustawodawca ustanowił zamknięty katalog przypadków wstrzymania świadczenia usług dostawy wody lub odbioru ścieków przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

Tymczasem w § 4 ust. 1 pkt. 3 wzorca pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* zostało zamieszczone postanowienie, zgodnie z którym „Dostawca może zamknąć przyłącze wodociągowe, jeżeli jakość i struktura dostarczanej wody nie spełnia wymogów określonych w polskiej normie”. Cytowane postanowienie nie znajduje odzwierciedlenia w przepisach ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków. Tym samym wskazać należy, że Gmina przyznaje sobie prawo do odcięcia dostaw wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego w przypadkach innych niż enumeratywnie wymienione w art. 8 ust. 1 u.z.z.w.

Wobec powyższego, zastrzeżenie przez Gminę możliwości zamknięcia przyłącza wodociągowego w przypadku innym aniżeli określone w art. 8 ust. 1 u.z.z.w. świadczyć może o bezprawności jej działania. Tym samym uznać należy za uprawdopodobnione, że powyższe zachowanie Gminy jest działaniem bezprawnym.

Pkt I.7 sentencji decyzji: naruszenie art. 15 ust. 3 u.z.z.w.

Kolejny postawiony Gminie zarzut wynika z podejrzenia naruszania przez nią zbiorowych interesów konsumentów poprzez sprzeczne z art. 15 ust. 3 ustawy o zbiorowym

zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków narzucanie odbiorcy usług obowiązku pokrycia kosztów wymiany wodomierza głównego powstałych w wyniku m.in. niezabezpieczenia go przed działaniem warunków atmosferycznych, zalaniem, zamarznięciem lub uszkodzeniami mechanicznymi oraz kosztów zainstalowania wodomierza głównego w przypadku jego utraty.

Zgodnie z art. 15 ust. 3 u.z.z.w. koszty nabycia, zainstalowania i utrzymania wodomierza głównego ponosi przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Oznacza to, że według bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa to na podmiocie świadczącym usługi wodociągowo-kanalizacyjne ciążyć powinny obowiązki związane z utrzymaniem wodomierza głównego.

Tymczasem w § 2 ust. 2 pkt 3 wzorca pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* o treści: „do obowiązków „Odbiorcy” należy pokrycie kosztów naprawy wodomierza (...) powstałych m.in. w wyniku: nie zabezpieczenia przed działaniem niskich temperatur, uszkodzenia mechanicznego lub przedostania się do sieci wodociągowej wody lub pary z ujęć własnych” obowiązek ten został przeniesiony na odbiorcę usług. W ocenie Prezesa Urzędu, nie można przerzucać kosztów i obciążeń związanych z realizacją ustawowego obowiązku na odbiorców usług, jak uczyniła to Gmina, gdyż nie taka była wola ustawodawcy. Dodatkowo wskazać należy, że w ww. postanowieniu, poprzez zastosowanie słowa „m.in.”, Gmina wprowadziła otwarty katalog przypadków uprawiających ją do żądania od odbiorcy usług pokrycia kosztów naprawy wodomierza.

Zdaniem Prezesa Urzędu, nie można ogólnie ustalić, iż w każdym przypadku odbiorca usług będzie zobowiązany do pokrycia kosztów wymiany lub zainstalowania wodomierza głównego. Arbitralne przerzucanie kosztów i obciążeń związanych z ustawowym obowiązkiem przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego na odbiorców usług – tak jak czyni to Gmina – może być sprzeczne z art. 15 ust. 3 u.z.z.w. i tym samym stanowić bezprawne działanie Gminy. Zatem, uznać należy za uprawdopodobnione, że powyższe zachowanie Gminy jest działaniem bezprawnym.

Pkt I.8 sentencji decyzji: naruszenie art. 6 ust. 3 pkt 2 u.z.z.w. w zw. z § 17 ust. 1 Rozporządzenia taryfowego

Zastrzeżenia Prezesa UOKiK wzbudziła również regulacja § 5 ust. 6 wzorca pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz § 5 ust. 5 wzorca pt. *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*. Analiza ww. postanowień doprowadziła do postawienia

Gminie zarzutu naruszania zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie w umowach o zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków zawieranych z konsumentami na podstawie ww. wzorców umownych postanowienia, które wbrew dyspozycji § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Budownictwa *w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków* przewiduje, że odbiorca dokonuje zapłaty za pobraną wodę lub dostarczone ścieki w terminie określonym w fakturze, który nie może być krótszy niż 7 dni od daty jej otrzymania.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 u.z.z.w. umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków powinna zawierać postanowienia dotyczące sposobu i terminów wzajemnych rozliczeń. Szczególną regulację w tym zakresie zawiera natomiast § 17 ust. 1 Rozporządzenia taryfowego, według którego *„odbiorca usług dokonuje zapłaty za dostarczoną wodę lub odprowadzone ścieki w terminie określonym w fakturze, który nie może być krótszy niż 14 dni od daty jej wysłania lub dostarczenia w inny sposób”*.

W przedmiotowej sprawie Gmina zastrzega termin krótszy niż termin wynikający z Rozporządzenia taryfowego, co może stanowić naruszenie przepisów powszechnie obowiązujących i być niekorzystne dla konsumentów. Takie działanie Gminy może naruszać dyspozycję § 17 ust. 1 Rozporządzenia taryfowego, co uprawdopodobnia bezprawność jej działania.

c) Uprawdopodobnienie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów

W celu uprawdopodobnienia stosowania przez Gminę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, konieczne jest w dalszej kolejności wykazanie, że zachowania te mogą godzić w interesy konsumentów jako zbiorowości.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów określa zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów konsumentów oraz reguluje zasady i tryb przeciwdziałania praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, co wynika z treści art. 1 ust. 1 i 2 tej ustawy. Zbiorowy interes konsumentów oznacza interes dotyczący ogółu, a naruszenie tego interesu może mieć miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku – konsumentów. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa

konsumenta może być przejawem często lub nawet powszechnie stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. Do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów konieczne jest, by działanie przedsiębiorcy zostało skierowane nie do konkretnego adresata, lecz do adresata, którego nie da się z góry oznaczyć indywidualnie. Wobec tego działanie to jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa w odniesieniu do każdego z konsumentów (a nie jedynie wobec określonego konsumenta) i zagraża ono, przynajmniej potencjalnie, interesom każdego z członków zbiorowości konsumentów.

W ocenie Prezesa UOKiK, działania Gminy Maciejowice opisane w sentencji decyzji mogą naruszać interes konsumentów. Działania te polegają bowiem na wykorzystywaniu w obrocie postanowień, które pozostają w sprzeczności z przepisami ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz Rozporządzenia taryfowego. W niniejszej sprawie bez wątplenia mamy do czynienia z naruszeniem praw licznej grupy konsumentów – wszystkich konsumentów będących odbiorcami usług Gminy, jak i potencjalnych zainteresowanych, którzy mogą zawrzeć z nią umowę. Działania te są zatem skierowane do z góry nieograniczonej i nieokreślonej liczby konsumentów. Tym samym kwestionowane przez Prezesa UOKiK działania Gminy mogą naruszać interes nieograniczonej liczby konsumentów, których nie sposób zindywidualizować. Oczywistym jest zatem, że bezprawne zachowanie Gminy nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy czy indywidualny, ani też grupy takich osób, lecz narusza ono uprawnienia szerokiego kręgu nieprofesjonalnych uczestników rynku.

Powyższe wskazuje na prawdopodobieństwo naruszenia w przedmiotowej sprawie zbiorowego interesu konsumentów, przez który należy rozumieć prawo wszystkich konsumentów do ukształtowania stosunku prawnego zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, za uprawdopodobnione należy uznać, iż zawieranie przez Gminę umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków na podstawie kwestionowanych w niniejszym postępowaniu wzorców umownych wypełnia znamiona praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 oraz art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ad II. Zobowiązanie Gminy do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia zarzucanych jej naruszeniom

Stosownie do przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie przepisu art. 24 ww. ustawy, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia ww. naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań.

W toku postępowania Prezes UOKiK ustalił, iż wzorce umów pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego oraz UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* zostały zmodyfikowane w ten sposób, iż nie naruszają już art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Nowo opracowane wzorce umowne spełniają bowiem standardy określone w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków i nie zawierają postanowień o treści sprzecznej z przepisami prawa powszechnie obowiązującego. Szczegółowa analiza ww. wzorców wykazała, iż:

- w nowo opracowanych wzorach umów pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego oraz UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* Gmina wprowadziła postanowienia określające warunki usuwania awarii przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych;
- w nowo opracowanych wzorach umów pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego oraz UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* Gmina wprowadziła postanowienia dotyczące procedur i warunków kontroli urządzeń wodociągowych;
- w § 3 pkt 3 nowo opracowanego wzorca *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* Gmina wprowadziła postanowienie o treści: „Dostawca ponosi względem „Odbiorcy odpowiedzialność za niezapewnienie stałego i ciągłego doprowadzania wody z wodociągu a w szczególności za: 1) nieuzasadnione odcięcie lub zamknięcie przyłącza wodociągowego „Odbiorcy” 2) przerwę w doprowadzaniu wody spowodowaną zawinionym działaniem „Dostawcy” z wyjątkiem awarii sieci kanalizacyjnej powstałej z przyczyn niezależnych i niezawinionych przez „Dostawcę”, o których mowa w ust. 2”;
- w § 3 pkt 3 nowo opracowanego wzorca *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* Gmina wprowadziła postanowienie o treści: „Dostawca ponosi względem „Odbiorcy” odpowiedzialność za niezapewnienie stałego i ciągłego odbioru ścieków a w szczególności za: 1) nieuzasadnione odcięcie lub zamknięcie

przyłacza kanalizacyjnego „Odbiorcy usługi”, 2) przerwę w odbiorze ścieków spowodowaną zawinionym działaniem „Dostawcy” z wyjątkiem awarii sieci kanalizacyjnej powstałej z przyczyn niezależnych i niezawinionych przez „Dostawcę usługi”;

- w nowo opracowanych wzorach *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* Gmina wyeliminowała postanowienia o możliwości rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia;
- w nowo opracowanych wzorach umów *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków* Gmina wprowadziła w § 6 ust. 2 postanowienie określające konkretne przypadki, w których Gmina może rozwiązać umowę za wypowiedzeniem;
- w nowo opracowanym wzorcu *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* Gmina wyeliminowała postanowienie rozszerzające zakres ustawowo określonych przypadków wstrzymania dostaw wody;
- w nowo opracowanym wzorcu *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* Gmina usunęła postanowienie dotyczące obciążenia odbiorcy usług kosztami wymiany wodomierza głównego;
- § 5 ust. 6 *UMOWY Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz § 5 ust. 5 *UMOWY Nr ... na odprowadzanie ścieków* zostały dostosowane do obowiązujących przepisów Rozporządzenia taryfowego.

Jednocześnie Gmina zobowiązała się do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia zarzucanym jej naruszeniom poprzez zmianę wszystkich pozostających w obrocie prawnym wadliwych umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Gmina zobowiązała się zmienić pozostające w obrocie prawnym wadliwe umowy poprzez wysłanie do odbiorców usług propozycji zawarcia nowych umów w oparciu o nowo opracowane wzorce pt. *UMOWA Nr ... na dostawę wody z wodociągu wiejskiego* oraz *UMOWA Nr ... na odprowadzanie ścieków*.

Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa Urzędu, należy uznać, że przyjęte przez Gminę rozwiązania są równoznaczne z podjęciem działań zmierzających do zapobieżenia

uprawdopodobnionym w toku niniejszego postępowania naruszeniom art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Z tego też względu, istnieje możliwość skorzystania z instrumentu prawnego przewidzianego art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zobowiązanie Gminy ma na celu wyeliminowanie z obrotu prawnego z udziałem konsumentów postanowień naruszających przepisy powszechnie obowiązującego prawa.

Stosownie zaś do przepisu art. 28 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów „w decyzji (...) Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.” Mając powyższe na uwadze, Prezes Urzędu zobowiązał Gminę do wykonania złożonego przez nią zobowiązania, o którym mowa w pkt I sentencji niniejszej decyzji w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji. Wyznaczając powyższy termin Prezes Urzędu uwzględnił propozycję Gminy (Gmina zobowiązała się do wykonania zobowiązania do dnia 30 września 2014 r.), biorąc pod uwagę możliwość przeprowadzenia przez Gminę czynności, do których przedsiębiorca został zobowiązany w kontekście liczby dotychczas zawartych i pozostających w obrocie prawnym umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. W ocenie Prezesa Urzędu, wyznaczony termin jest wystarczający do wykonania nałożonego na Gminę zobowiązania w zakresie wymiany wadliwych umów pozostających w obrocie prawnym.

Stąd też należało orzec, jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

Ad III. Zobowiązanie do złożenia sprawozdania o stopniu realizacji zobowiązania

Stosownie do art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów *w decyzji (...) Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.*

Zgodnie z powołanym przepisem Gmina została zobowiązana do przekazania w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji informacji o stopniu realizacji zobowiązania nałożonego w punkcie I sentencji decyzji poprzez:

- a. przekazanie informacji o liczbie odbiorców usług, którym przedstawiono propozycję zmiany dotychczasowych umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków poprzez zawarcie nowych umów w oparciu o nowo opracowane wzorce umowne;

- b. przekazanie dowodów potwierdzających przekazanie odbiorcom usług propozycji zmiany dotychczasowych umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków poprzez zawarcie nowych umów w oparciu o nowo opracowany wzorzec umowny.

Stąd należało orzec, jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury w Warszawie.

Otrzymuje:

Gmina Maciejowice

Urząd Gminy Maciejowice

ul. Rynek 7

08-480 Maciejowice